

OBSŁUGA ZABEZPIECZEŃ AKCYZOWYCH W SYSTEMIE EMCS PODRĘCZNIK UŻYTKOWNIKA

I. INFORMACJE OGÓLNE	4
1. Cel dokumentu	4
2. Definicje	5
II. REJESTRACJA ZABEZPIECZENIA W SYSTEMIE ZEFIR/OSOZ	7
1. Złożenie zabezpieczenia akcyzowego lub uzyskanie zwolnienia z obowiązku jego złożenia	7
2. Zabezpieczenia podlegające rejestracji w systemie ZEFIR/OSOZ	7
3. Zabezpieczenia złożone przed wejściem w życie ustawy z dnia 22 lipca 2010 r.	8
4. Rejestracja zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ	8
5. Numer GRN	8
6. Reguły kodowania znaków 9 i 10 w numerze GRN	9
6.1. Reguły kodowania znaku 10 literą „T”	11
6.2. Dopuszczalne zestawienia znaków 9 i 10 w numerze GRN	12
7. „Bilans otwarcia” w systemie ZEFIR/OSOZ	12
7.1. Podmioty właściwe do dokonania rejestracji zabezpieczeń w systemie ZEFIR/OSOZ	12
7.2. Dokumenty niezbędne do rejestracji zabezpieczenia w „Bilansie otwarcia”	12
7.3. Rejestracja podmiotów w bazie PDR	13
7.4. Rejestracja zabezpieczeń generalnych złożonych przez przewoźników i spedytorów	14
7.5. Zasady rejestracji zabezpieczeń w systemie ZEFIR/OSOZ	14
7.6. Potwierdzenie dokonania rejestracji zabezpieczenia w bazie systemu ZEFIR/OSOZ	16
7.7. Parametry identyfikacyjne przypisane do każdego zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ	17
7.8. Modyfikacja zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ	17
III. REJESTRACJA ZGODY NA OBJĘCIE PRZEMIESZCZANYCH WYROBÓW AKCYZOWYCH ZABEZPIECZENIEM ZŁOŻONYM PRZEZ INNY PODMIOT	18
1. Objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego zabezpieczeniem innego podmiotu	18
1.1. Objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego zabezpieczeniem akcyzowym podmiotu odbierającego	18
1.2. Objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego zabezpieczeniem generalnym przewoźnika lub spedytora	18
1.3. Rejestracja zgody na objęcie przemieszczanych wyrobów akcyzowych zabezpieczeniem złożonym przez podmiot odbierający, przewoźnika lub spedytora	19
IV. ZŁOŻENIE ZABEZPIECZENIA PRZEZ OSOBĘ TRZECIĄ ZAMIAST PODMIOTU ZOBOWIĄZANEGO	20
V. UŻYCIE ZABEZPIECZENIA	21
1. Rodzaje przemieszczeń wyrobów akcyzowych	21
2. Podmioty uprawnione do użycia zabezpieczenia zarejestrowanego w bazie systemu OSOZ	22
3. Użycie zabezpieczenia w systemie EMCS	24
4. Niektóre reguły użycia zabezpieczenia w systemie EMCS	25
5. Walidacja danych zabezpieczenia w systemach informatycznych	26
VI. ZMIANA MIEJSCA PRZEZNACZENIA W TRAKCIE UŻYCIA ZABEZPIECZENIA	28
VII. CZĘŚCIOWE LUB CAŁKOWITE ZAKOŃCZENIE UŻYCIA ZABEZPIECZENIA	29
1. Automatyczne odnotowanie zwolnienia zabezpieczenia generalnego (G) przez system EMCS po zakończeniu przemieszczenia wyrobów akcyzowych	29

2. Automatyczne odnotowanie zakończenia użycia zabezpieczenia ryczałtowego (Y i X) lub zwolnienia z zabezpieczenia (Z) przez system EMCS	29
3. Odnotowanie zwolnienia zabezpieczenia generalnego (G) przez naczelnika urzędu celnego	30
4. Odnotowanie zakończenia użycia zabezpieczenia ryczałtowego (Y i X) lub zwolnienia z zabezpieczenia (Z) przez naczelnika urzędu celnego	30
VIII. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU AWARII SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH	31
1. Wysyłka wyrobów akcyzowych w czasie awarii systemów informatycznych	31
1.1. Informacja o saldzie zabezpieczenia generalnego i odnotowywanie jego obciążenia poza systemem EMCS	32
1.2. Postępowanie po usunięciu awarii systemów informatycznych	32
2. Odbiór wyrobów akcyzowych w czasie awarii systemów informatycznych	33
2.1. Postępowanie po usunięciu awarii systemów informatycznych	33

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Cel dokumentu

Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 3, poz. 11, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, warunkiem zastosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy, jeżeli jest ona związana z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych, jest złożenie zabezpieczenia akcyzowego.

Powyższy warunek obowiązuje przez cały czas przemieszczania wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy. Zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy, w sytuacji gdyby w trakcie przemieszczenia wyrobów akcyzowych nastąpiło naruszenie tego warunku, z dniem jego naruszenia lub stwierdzenia takiego naruszenia przez uprawniony organ nastąpiłoby zakończenie procedury zawieszenia poboru akcyzy, z którym wiązałyby się powstanie zobowiązania podatkowego zgodnie z art. 45 ustawy.

Przypadkiem szczególnym jest przemieszczanie rurociągiem ropopochodnych wyrobów akcyzowych pomiędzy składami podatkowymi prowadzonymi przez ten sam podmiot na terytorium kraju, w którym zgodnie z art. 64 ust. 7 ustawy może być zastosowane zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego udzielone podmiotowi wysyłającemu przez właściwego naczelnika urzędu celnego.

Przepisy ustawy oraz odpowiednie szczegółowe regulacje dotyczące zabezpieczeń akcyzowych określone w przepisach wykonawczych zostały implementowane do systemu EMCS, który zapewnia we współdziałaniu z innymi systemami informatycznymi (OSOZ, SEED) kompleksową obsługę przemieszczeń wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy.

Niniejszy podręcznik opisuje sposób korzystania z wyżej wymienionych systemów wyłącznie w zakresie stosowania zabezpieczeń akcyzowych w przypadku przemieszczania wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS. W szczególności niniejsze opracowanie opisuje rozwiązania funkcjonalne w zakresie obsługi zabezpieczeń generalnych, ryczałtowych i zwolnień z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego, stosowanych przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych w ramach systemu EMCS.

2. Definicje

Skrót/Symbol	Znaczenie
EMCS	Excise Movement and Control System – System Przemieszczania oraz Nadzoru Wyrobów Akcyzowych EMCS tworzony do obsługi krajowych i wewnątrzspółnotowych przemieszczeń wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy.
OSOZ	Ogólnopolski System Obsługi Zabezpieczeń i Pozwoleń - podsystem Systemu Rozliczeń Celno-Podatkowych i Finansowo-Księgowych ZEFIR.
ZEFIR	System rozliczeń celno-podatkowych i finansowo-księgowy Służby Celnej.
SEED	System Wymiany Danych dotyczących Akcyzy (elektroniczna baza danych, o której mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 2073/2004).
PDR	Podsystem Danych Referencyjnych dla systemów Zefir i OSOZ
ADT	Administracyjny Dokument Towarzyszący.
e-AD	Elektroniczny dokument administracyjny.
ARC	Unikalny numer referencyjny nadawany elektronicznemu dokumentowi administracyjnemu (e-AD) przez system EMCS.
GRN	<i>General Register Number</i> - unikalny numer referencyjny nadawany w systemie OSOZ zabezpieczeniu generalnemu, zabezpieczeniu ryczałtowemu i zwolnieniu z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego, stosowanym przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS; 16 pierwszych znaków numeru GRN służy do identyfikacji zabezpieczenia wpisanego do bazy OSOZ.
TIN	<i>Taxpayer Identification Number</i> - numer identyfikacji podatkowej NIP podmiotu poprzedzony literami PL, służący do identyfikacji tego podmiotu w systemie OSOZ.
Podmiot wysyłający	Podmiot prowadzący skład podatkowy albo zarejestrowany wysyłający, na którym ciąży obowiązek złożenia zabezpieczenia w związku z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy; podmiot używający zabezpieczenia akcyzowego lub stosujący zwolnienie z obowiązku jego złożenia w związku z tym przemieszczeniem.
Zarejestrowany wysyłający	Podmiot, którego działalność polega na wysyłaniu importowanych wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy.
Spedytor/Przewoźnik	Podmiot, o którym mowa w art. 65 ust. 1a pkt 2 ustawy, który składa zabezpieczenie generalne, które będzie użyte wyłącznie przez podmiot wysyłający, dla którego przemieszcza wyroby akcyzowe.
Podmiot odbierający	Podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 32 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym.
Dysponent zabezpieczenia	Podmiot prowadzący skład podatkowy, zarejestrowany wysyłający, przewoźnik lub spedytor, który złożył zabezpieczenie akcyzowe. Podmiot prowadzący skład podatkowy lub zarejestrowany wysyłający jest Dysponentem zabezpieczenia również w przypadku, gdy zgodnie z ustawą zabezpieczenie akcyzowe, do którego złożenia jest obowiązany ten podmiot, zostało złożone zamiast niego lub łącznie z nim przez inne osoby, zgodnie z art. 63 ust. 3 ustawy. Dysponentem zabezpieczenia jest także podmiot, któremu udzielono zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego stosowanego przy przemieszczaniu

¹ Dz.U. L 359 z 4.12.2004, s. 1.

	<p>rurociągiem wyrobów ropopochodnych pomiędzy składami podatkowymi tego podmiotu.</p> <p>W przypadkach określonych w ww. ustawie podmiot prowadzący skład podatkowy odbierający wyroby akcyzowe, który jest Dysponentem zabezpieczenia, może wyrazić zgodę na użycie swojego zabezpieczenia akcyzowego (generalnego albo ryczałtowego 30%) przez inny podmiot wysyłający (podmiot prowadzący skład podatkowy albo zarejestrowanego wysyłającego).</p>
Zabezpieczenie generalne (G)	Zabezpieczenie akcyzowe w wysokości 100% kwoty zobowiązań podatkowych podmiotu powstałych lub mogących powstać; zabezpieczenie generalne używane przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS podlega saldowaniu w systemie OSOZ (obciążaniu salda i jego zwalnianiu z obciążenia kwotą zobowiązania podatkowego mogącego powstać w stosunku do przemieszczanych wyrobów akcyzowych).
Zabezpieczenie 30% (Y)	Zabezpieczenie akcyzowe równe 30% wysokości zabezpieczenia generalnego złożone za zgodą właściwego naczelnika urzędu celnego; zabezpieczenie 30% używane przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS nie podlega saldowaniu w systemie OSOZ, a jedynie odnotowywaniu w tym systemie daty i kwoty użycia tego zabezpieczenia.
Zabezpieczenie 15% (X)	Zabezpieczenie akcyzowe równe 15% kwoty akcyzy, której pobór jest zawieszony, złożone za zgodą właściwego naczelnika urzędu celnego i stosowane wyłącznie przy przemieszczaniu pomiędzy składami podatkowymi alkoholu etylowego objętego pozycją CN 2207 (tylko na terenie kraju) oraz ropopochodnych wyrobów akcyzowych, o których mowa w § 2 rozp. Min. Fin. z dnia 23.08.2010 r. w sprawie <i>określenia przypadków, w których stosuje się niższy poziom zabezpieczenia akcyzowego, przypadków i warunków, w których obciążenie zabezpieczenia generalnego lub zwolnienie go z tego obciążenia odnotowuje podmiot obowiązany do jego złożenia, oraz przypadków, w których nie odnotowuje się obciążenia zabezpieczenia generalnego</i> (Dz. U. Nr 157, poz. 1059); zabezpieczenie 15% używane przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS nie podlega saldowaniu w systemie OSOZ, a jedynie odnotowywaniu w tym systemie daty i kwoty użycia tego zabezpieczenia.
Zwolnienie ze złożenia zabezpieczenia (Z)	Zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego udzielone podmiotowi prowadzącemu skład podatkowy; zwolnienie używane przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS nie podlega saldowaniu w systemie OSOZ, a jedynie odnotowywaniu w tym systemie daty i kwoty użycia tego zwolnienia.
Zabezpieczenie	Zabezpieczenie generalne, zabezpieczenie 30%, zabezpieczenie 15% i zwolnienie ze złożenia zabezpieczenia akcyzowego.
Potwierdzenie	Potwierdzenie złożenia zabezpieczenia akcyzowego.
Pokwitowanie	Pokwitowanie zabezpieczenia akcyzowego.
Decyzja o zwolnieniu	Decyzja właściwego naczelnika urzędu celnego w sprawie zwolnienia podmiotu prowadzącego skład podatkowy z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego.
Ustawa	Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. <i>o podatku akcyzowym</i> (Dz. U. z 2009 r. Nr 3, poz. 11, z późn. zm.).

II. REJESTRACJA ZABEZPIECZENIA W SYSTEMIE ZEFIR/OSOZ

1. Złożenie zabezpieczenia akcyzowego lub uzyskanie zwolnienia z obowiązku jego złożenia

Organem podatkowym właściwym do przyjęcia zabezpieczenia akcyzowego, wyrażenia zgody na złożenie zabezpieczenia ryczałtowego lub do udzielenia zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego jest naczelnik urzędu celnego, którego właściwość miejscową określa ustawa.

Naczelnik przyjmujący zabezpieczenie akcyzowe wydaje podmiotowi *Potwierdzenie złożenia zabezpieczenia akcyzowego* lub *Pokwitowanie złożenia zabezpieczenia akcyzowego*. Potwierdzeniem udzielenia zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego jest pisemna decyzja właściwego naczelnika urzędu celnego. Rejestracja złożonego zabezpieczenia generalnego i ryczałtowego oraz udzielonego zwolnienia ze złożenia zabezpieczenia jest dokonywana w systemie ZEFIR.

Od 1 marca 2009 r. w przypadku złożenia zabezpieczenia generalnego wydaje się oprócz potwierdzenia lub pokwitowania tzw. karty do saldowania, służące do odnotowywania obciążenia zabezpieczenia kwotą powstałego lub mogącego powstać zobowiązania podatkowego oraz zwolnienia zabezpieczenia z tego obciążenia. Zabezpieczenia złożone przed 1 marca 2009 r. były saldowane na odwrocie *Potwierdzenia złożenia zabezpieczenia akcyzowego* lub *Pokwitowania złożenia zabezpieczenia akcyzowego*.

Od 1 stycznia 2011 r., w przypadku wysyłania przez podmiot wyrobów akcyzowych przemieszczanych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z wykorzystaniem systemu EMCS, przepisy wprowadzają dodatkowy dokument, tzw. e-kartę, określającą częściową kwotę zabezpieczenia generalnego przeznaczoną do użycia w ramach tego systemu, do wysokości której zabezpieczenie będzie saldowane w tym systemie.

2. Zabezpieczenia podlegające rejestracji w systemie ZEFIR/OSOZ

Dla potrzeb systemu EMCS w systemie ZEFIR/OSOZ będą rejestrowane tylko zabezpieczenia używane w systemie EMCS, wskazane przez podmioty, które będą ich dysponentami. Na dzień 1 stycznia 2011 r. powinny być obowiązkowo zarejestrowane w systemie ZEFIR/OSOZ zabezpieczenia, które będą używane przez podmioty dokonujące przemieszczeń wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy na terytorium innych państw członkowskich UE. Zabezpieczenia, które będą używane wyłącznie przez podmioty dokonujące przemieszczeń wewnątrz krajowych przystępujące do korzystania z systemu EMCS w terminie późniejszym, mogą być rejestrowane również w terminie późniejszym, jednak nie później niż do końca 2011 r.

Zabezpieczeniami rejestrowanymi w systemie ZEFIR/OSOZ będą zabezpieczenia, których dysponentami będą podmioty prowadzące skład podatkowy, zarejestrowani wysyłający, przewoźnicy i spedytorzy.

3. Zabezpieczenia złożone przed wejściem w życie ustawy z dnia 22 lipca 2010 r.

Z uwagi zachowanie ważności przez zabezpieczenia złożone na podstawie regulacji określonych we wcześniejszych wersjach ustawy mogą się jeszcze znajdować w użyciu zabezpieczenia akcyzowe złożone w poprzednich okresach: przed 1 marca 2009 r. oraz w okresie od 1 marca 2009 r. do 30 sierpnia 2010 r. Zabezpieczenia te, jeżeli jest to możliwe ze względów formalnych, mogą być używane przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS. Zabezpieczenia te powinny być dla celów tego systemu powtórnie rejestrowane w systemie ZEFIR/OSOZ.

W systemie ZEFIR/OSOZ istnieje funkcjonalna możliwość rejestracji wszystkich ważnych zabezpieczeń pod warunkiem podania wszystkich niezbędnych danych. Ponieważ w niektórych przypadkach wydane przed 1 marca 2009 r. „Potwierdzenie złożenia zabezpieczenia akcyzowego” lub „Pokwitowanie złożenia zabezpieczenia akcyzowego” może nie zawierać wszystkich niezbędnych danych, konieczne jest ich uzupełnienie z dokumentów źródłowych (np. dokumentu gwarancji).

Jednak w związku z rozpoczęciem korzystania z systemu EMCS zaleca się dostosowanie złożonych wcześniej zabezpieczeń do obecnie obowiązujących regulacji, w szczególności w zakresie ich dokumentowania, w uzgodnieniu z właściwym naczelnikiem urzędu celnego.

4. Rejestracja zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ

System ZEFIR jest systemem służącym do obsługi rozliczeń celno-podatkowych i finansowo-księgowych i jako taki nie współpracuje bezpośrednio z systemem EMCS. Do współpracy z systemem EMCS w zakresie zabezpieczeń akcyzowych służy system OSOZ wyposażony w odrębną bazę danych zabezpieczeń, którymi mogą być obejmowane wyroby akcyzowe przemieszczane z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z wykorzystaniem systemu EMCS.

System ZEFIR/OSOZ nadaje zabezpieczeniom zarejestrowanym w bazie OSOZ unikalne numery referencyjne GRN składające się z 17 znaków, które służą do identyfikacji zabezpieczeń w systemach informatycznych. W strukturze numeru GRN są ponadto zakodowane informacje o zabezpieczeniu wykorzystywane przez system EMCS do jego weryfikacji, tzn. do sprawdzenia przy pomocy określonych reguł, czy dane zabezpieczenie może być użyte.

5. Numer GRN

Strukturę GRN obrazuje tabela 1.

Tabela 1.

8

SYSTEM PRZEMIESZCZANIA ORAZ NADZORU
WYROBÓW AKCYZOWYCH

Pole	Treść	Rodzaj pola	Przykłady
1	Dwie ostatnie cyfry roku	Alfanumeryczne 2 znaki	10
2	Identyfikator kraju, w którym zabezpieczenie została złożone.	Alfabetyczne 2 znaki	PL
3	Niepowtarzalny identyfikator zabezpieczenia	Alfanumeryczne 11 znaków	znaki 5-8 – pierwsze 4 cyfry kodu urzędu celnego znak 9 – rodzaj zabezpieczenia/zwolnienia: G – generalne X – ryczałtowe 15% Y – ryczałtowe 30% Z – zwolnienie ze złożenia zabezpieczenia znak 10 – podmiot uprawniony do zastosowania zabezpieczenia: D - tylko Dysponent T – Dysponent i osoba trzecia znaki 11-15 – 5-cyfrowy numer kolejny zabezpieczenia w ramach danej izby celnej
4	Cyfra kontrolna.	Alfanumeryczne 1 znak	2
5	Cyfra zero.	Alfanumeryczne 1 znak	0

Przykład numeru GRN 10PL3400GT0000120

6. Reguły kodowania znaków 9 i 10 w numerze GRN

a. znak 9:

G – zabezpieczenie generalne

(zabezpieczenie generalne może być stosowane w systemie EMCS do wszystkich przemieszczeń wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy; jest składane przez podmiot prowadzący skład podatkowy, zarejestrowanego wysyłającego, przewoźnika i spedytora),

Y – zabezpieczenie ryczałtowe w wysokości 30 % zabezpieczenia generalnego, do którego złożenia jest obowiązany podmiot składający wniosek o zgodę na złożenie zabezpieczenia ryczałtowego,

9

SYSTEM PRZEMIESZCZANIA ORAZ NADZORU
WYROBÓW AKCYZOWYCH

(zabezpieczenie ryczałtowe 30% może być stosowane w systemie EMCS do wszystkich przemieszczeń wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy; jest składane przez podmiot prowadzący skład podatkowy i zarejestrowanego wysyłającego),

X – zabezpieczenie ryczałtowe w wysokości 15% kwoty akcyzy, której pobór jest zawieszony;

(zabezpieczenie ryczałtowe 15% może być stosowane w systemie EMCS tylko w przypadku przemieszczania z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy przez podmiot prowadzący skład podatkowy, posiadający zgodę na złożenie zabezpieczenia ryczałtowego:

a) alkoholu etylowego objętego pozycją CN 2207, który jest:

- wyprodukowany w gorzelnii rolniczej z surowców rolniczych jako nieoczyszczony alkohol etylowy oraz wyprowadzany ze składu podatkowego producenta i przemieszczany do składu podatkowego na terytorium kraju w celu dalszego przetworzenia przez jego odbiorcę lub*
- alkoholem etylowym odwodnionym skażonym benzyną wyprodukowanym z surowców rolniczych oraz jest wyprowadzany ze składu podatkowego przez podmiot, który dokonał jego odwodnienia, i przemieszczany do innego składu podatkowego na terytorium kraju w celu dalszego przetworzenia przez jego odbiorcę jako biopaliwo lub paliwo ciekłe,*

b) ropopochodnych wyrobów akcyzowych, które są przemieszczane rurociągiem pomiędzy składami podatkowymi);

jest składane wyłącznie przez podmiot prowadzący skład podatkowy)

Z – zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego,

(może być stosowane w systemie EMCS tylko w przypadku przemieszczania z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy rurociągiem ropopochodnych wyrobów akcyzowych pomiędzy składami podatkowymi prowadzonymi przez ten sam podmiot na terytorium kraju).

Uwaga: W systemie ZEFIR/OSOZ nie są rejestrowane zabezpieczenia składane jednorazowo oznaczone w polu 6 potwierdzenia lub pokwitowania jako „pozostałe”. Zgodnie z ustawą podmioty prowadzące skład podatkowy, zarejestrowani wysyłający oraz przewoźnicy i spedytorzy składają zabezpieczenia generalne lub, w przypadku podmiotów prowadzących skład podatkowy i zarejestrowanych wysyłających, zabezpieczenie ryczałtowe. W związku z czym struktura numeru GRN ustalona dla celów korzystania z systemu EMCS nie przewiduje oznaczenia literowego dla zabezpieczenie jednorazowego.

b. znak 10:

D – zabezpieczenie, które może być użyte wyłącznie przez Dysponenta tego zabezpieczenia.

(zabezpieczenie ryczałtowe 15% oraz zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego mogą być stosowane wyłącznie przez Dysponenta, w związku z czym 10 znak w numerze GRN zabezpieczenia ryczałtowego 15% (X) oraz zwolnienia ze złożenia zabezpieczenia (Z) powinien być zawsze oznaczony literą „D”),

T – zabezpieczenie generalne lub zabezpieczenie ryczałtowe 30%, które może być użyte przez Dysponenta zabezpieczenia lub przez inny podmiot wysyłający, za zgodą Dysponenta zabezpieczenia

(zabezpieczeniem generalnym (G) lub ryczałtowym 30% (Y), które zostało złożone przez podmiot prowadzący skład podatkowy dla zagwarantowania pokrycia jego zobowiązań podatkowych, oraz zabezpieczeniem generalnym (G) złożonym przez przewoźnika lub spedytora zgodnie z art. 65 ust. 1a pkt 2 ustawy mogą być objęte zobowiązania podatkowe innego podmiotu wysyłającego, za ich zgodą; powyższa możliwość dotyczy wyłącznie zabezpieczeń złożonych w formie gotówki, czeku potwierdzonego, gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej).

6.1. Reguły kodowania znaku 10 literą „T”

Oznaczenia „T” nie nadaje się numerowi GRN:

- zabezpieczenia ryczałtowego 15% (X),
- zwolnienia ze złożenia zabezpieczenia,
- zabezpieczenia złożonego w formie weksla,
- zabezpieczenia złożonego w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, jeżeli z jej treści wynika, że odpowiedzialność gwaranta z tytułu gwarancji, której udzielił, obejmuje wyłącznie zobowiązania podatkowe podmiotu, któremu udzielił gwarancji (tzn. nie obejmuje zobowiązań podatkowych innych osób, które za zgodą Dysponenta zabezpieczenia chciałyby użyć tego zabezpieczenia).
- zabezpieczenia złożonego przez zarejestrowanego wysyłającego,

Numer GRN zabezpieczenia złożonego przez przewoźnika lub spedytora zgodnie z art. 65 ust. 1a pkt 2 ustawy powinien mieć zawsze oznaczenie „T”.

Uwaga: Dysponentem zabezpieczenia złożonego przez przewoźnika lub spedytora w trybie art. 63 ust. 3 ustawy zamiast podmiotu obowiązującego do jego złożenia albo łącznie z nim jest zawsze podmiot prowadzący skład podatkowy lub zarejestrowany wysyłający obowiązujący do złożenia tego zabezpieczenia.

6.2. Dopuszczalne zestawienia znaków 9 i 10 w numerze GRN

GD, GT, YD, YT, XD, ZD

(inne zestawienia znaków niż wyżej wymienione są nieprawidłowe)

7. „Bilans otwarcia” w systemie ZEFIR/OSOZ

System ZEFIR, w którym jest dokonywana rejestracja wszystkich złożonych zabezpieczeń i udzielonych zwolnień ze złożenia zabezpieczenia, nie jest dostosowany do bezpośredniego współdziałania z systemami zewnętrznymi. Do współdziałania z tymi systemami, w tym z systemem EMCS, służy system OSOZ, który jest wyposażony w odrębną bazę danych dotyczących m.in. zabezpieczeń, którymi mogą być obejmowane wyroby akcyzowe przemieszczane z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z wykorzystaniem systemu EMCS. Konieczna jest zatem wtórna rejestracja zabezpieczeń w systemie ZEFIR/OSOZ, podczas której nadaje się im własne unikalne numery referencyjne GRN służące do identyfikacji zabezpieczeń w systemie EMCS i innych w systemach informatycznych.

7.1. Podmioty właściwe do dokonania rejestracji zabezpieczeń w systemie ZEFIR/OSOZ

Podmiotami właściwymi do dokonania rejestracji zabezpieczeń w systemie ZEFIR/OSOZ są ich dysponenti, tzn. podmioty określone w potwierdzeniu lub pokwitowaniu w polu 3 jako *podmiot obowiązany do złożenia zabezpieczenia akcyzowego* oraz podmioty, którym właściwy naczelnik urzędu celnego udzielił zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego.

Dysponentem zabezpieczenia złożonego przez inną osobę zamiast podmiotu obowiązanego do złożenia zabezpieczenia akcyzowego zgodnie z art. 63 ust. 3 ustawy jest zawsze podmiot obowiązany do jego złożenia (określony w polu 3 potwierdzenia lub pokwitowania), który jest właściwy do dokonania jego rejestracji w systemie ZEFIR/OSOZ.

7.2. Dokumenty niezbędne do rejestracji zabezpieczenia w „Bilansie otwarcia”

Właściwy naczelnik urzędu celnego dokonuje w systemie OSOZ rejestracji zabezpieczeń podmiotów, które będą dokonywały przemieszczenia wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z wykorzystaniem systemu EMCS na podstawie „Wniosku o rejestrację danych na potrzeby komunikowania się z systemem” stanowiącego załącznik nr 1 do dokumentu „Instrukcja rejestracji osób i podmiotów gospodarczych w bazie SEED PL dla celów przesyłania elektronicznych dokumentów do Systemu EMCS PL”, opublikowanego na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. Wiąże się to z koniecznością zgłaszania się przedsiębiorców zamierzających korzystać z systemu EMCS do właściwych miejscowo urzędów celnych.

We Wniosku o rejestrację danych na potrzeby komunikowania się z systemem podmiot powinien m.in. podać nazwę firmy, adres e-mail i numer TIN. W polu „J” powinien wskazać rodzaj zabezpieczeń, którymi będą obejmowane wyroby akcyzowe przemieszczane z wykorzystaniem Systemu oraz numery *Potwierdzenia złożenia zabezpieczenia akcyzowego* lub *Pokwitowania złożenia zabezpieczenia akcyzowego* tych zabezpieczeń.

W przypadku gdy przy przemieszczaniu rurociągiem ropopochodnych wyrobów akcyzowych pomiędzy składami podatkowymi należącymi do podmiotu będzie stosowane zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego, w polu „J” należy wpisać nr decyzji w sprawie tego zwolnienia.

W przypadku zabezpieczenia generalnego podmiot powinien również określić w polu „J” cząstkową kwotę tego zabezpieczenia, o której mowa w § 5 ust. 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2010 r. w sprawie zabezpieczeń akcyzowych (Dz. U. z 2010 r., Nr 160, poz. 1076), do wysokości której to zabezpieczenie będzie saldowane w Systemie.

Wraz z wnioskiem rejestracyjnym konieczne jest przedstawienie przez podmiot dokumentów potwierdzających złożenie zabezpieczenia akcyzowego generalnego, ryczałtowego lub uzyskanie zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego.

Pole „J” w wyżej wymienionym wniosku wypełniają tylko następujące podmioty:

- podmioty, które będą miały w systemie EMCS status podmiotu wysyłającego, tzn. podmioty prowadzące skład podatkowy i zarejestrowani wysyłający, którzy będą wysyłać wyroby akcyzowe w procedurze zawieszenia poboru akcyzy z wykorzystaniem systemu EMCS i będą obejmować te wyroby swoim zabezpieczeniem akcyzowym lub zwolnieniem z obowiązku złożenia tego zabezpieczenia, wskazanymi we wniosku,
- podmioty prowadzące skład podatkowy, które będą występować w systemie EMCS wyłącznie w roli podmiotu odbierającego, ale wyrażą zgodę na objęcie ich zabezpieczeniem akcyzowym, wskazanym we wniosku, zobowiązań podmiotu wysyłającego, zgodnie z art. 63 ust. 4 ustawy (możliwość taka dotyczy tylko zabezpieczenia generalnego lub ryczałtowego 30%).

7.3. Rejestracja podmiotów w bazie PDR

W celu zapewnienia podmiotom możliwości dostępu do historii użycia zabezpieczeń i sprawdzania salda zabezpieczenia generalnego, konieczne jest odnotowanie podstawowych danych o podmiocie (nazwa i adres firmy, REGON, numer TIN, adres e-mail) w bazie PDR. W przypadku podmiotów, które zostały zarejestrowane w bazie PDR w terminie wcześniejszym na potrzeby innych systemów informatycznych Służby Celnej, nie ma konieczności dokonania powtórnej rejestracji.

Nowe podmioty, które będą równocześnie korzystać z systemu EMCS oraz innych systemów (CELINA, ECS, ICS, INTRASTAT), zobligowane są do stosowania procedury rejestracyjnej opisanej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: Służba Celna / Systemy Informatyczne / CELINA (<http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=2&dzial=396&id=209473&typ=news>).

Rejestracja podmiotów korzystających wyłącznie z systemu EMCS zostanie dokonana w sposób uproszczony na podstawie *Wniosku o rejestrację danych na potrzeby komunikowania się z Systemem*, o którym mowa w pkt 7.1, z adnotacją „zabezpieczenie - wyroby akcyzowe” oznaczającą, że rejestracja służy wyłącznie do komunikacji z systemem OSOZ.

7.4. Rejestracja zabezpieczeń generalnych złożonych przez przewoźników i spedytorów

Przewoźnicy lub spedytorzy, którzy zgodnie z art. 65 ust. 1a pkt 2 ustawy złożą zabezpieczenie generalne i jako ich dysponenty będą wyrażali zgodę na objęcie tym zabezpieczeniem zobowiązań podatkowych podmiotów wysyłających korzystających z systemu EMCS, których wyroby będą przemieszczać, składają do właściwego naczelnika urzędu celnego wniosek o nadanie temu zabezpieczeniu numeru GRN i rejestrację w bazie PDR w formie odrębnego pisma. Wniosek powinien zawierać m.in. nazwę firmy, adres e-mail i numer TIN, numery *Potwierdzenia złożenia zabezpieczenia akcyzowego* lub *Pokwitowania złożenia zabezpieczenia akcyzowego* oraz określać częściową kwotę zabezpieczenia, do wysokości której to zabezpieczenie będzie „użyczane” podmiotom wysyłającym korzystającym z systemu EMCS i saldowane w tym systemie. Wraz z wnioskiem należy przedłożyć dokumenty potwierdzające złożenie zabezpieczenia generalnego.

7.5. Zasady rejestracji zabezpieczeń w systemie ZEFIR/OSOZ

Na podstawie danych zawartych we wnioskach, o których mowa w pkt 7.2 i 7.4, naczelnik urzędu celnego dokonuje weryfikacji zabezpieczenia, tzn. ustala, czy i w jakim zakresie może być ono używane w systemie EMCS, określa rodzaj zabezpieczenia (generalne, ryczałtowe 30%, ryczałtowe 15%, zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia) i ustala jaką literą należy oznaczyć znak 9 numeru GRN oraz bada możliwość używania tego zabezpieczenia przez podmiot wysyłający, inny niż dysponent zabezpieczenia i ustala jaką literą należy oznaczyć znak 10 numeru GRN (zgodnie z regułami opisanymi w pkt 6, 6.1 i 6.2). Zweryfikowane dane stanowią podstawę do rejestracji zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ. Podmiot, którego zabezpieczenie zostanie zarejestrowane w systemie ZEFIR/OSOZ będzie występował w systemie ZEFIR jako „Kontrahent zobowiązany” do złożenia zabezpieczenia/zwolnienia.

a. jednorazowa rejestracja zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ

Zabezpieczenie podlega jednorazowej rejestracji w systemie OSOZ, co oznacza, że może mieć tylko jeden numer GRN. Zabezpieczenia, któremu nadano już numer GRN w nowej strukturze dostosowanej do stosowania w systemie EMCS, nie należy powtórnie zgłaszać do rejestracji. Zabezpieczenie to może być tylko modyfikowane w systemie, zgodnie z pkt 7.8.

b. zabezpieczenia ryczałtowe i zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia

Zabezpieczenia ryczałtowe i zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia rejestruje się wg danych zawartych w potwierdzeniu lub pokwitowaniu albo w decyzji o udzieleniu zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego. Zabezpieczeń ryczałtowych i zwolnień z zabezpieczenia nie

salduje się, w związku z czym nie ma potrzeby określania jego częściowej kwoty dla celów używania w systemie EMCS. W przypadku korzystania z systemu EMCS w systemie OSOZ są odnotowywane jedynie kolejne przypadki użycia lub zakończenia użycia zabezpieczenia ryczałtowego.

c. zabezpieczenia generalne

W przypadku zabezpieczenia generalnego rejestracja w systemie OSOZ następuje wg danych, które będą zawarte w wydawanej od 1 stycznia 2011 r. e-karcie, w szczególności informacji o wysokości częściowej kwoty tego zabezpieczenia, do wysokości której to zabezpieczenie będzie saldowane w systemie EMCS. Do jednego zabezpieczenia generalnego wydaje się tylko jedną e-kartę. W przypadku zabezpieczenia generalnego, które było używane przed dniem jego rejestracji w systemie ZEFIR/OSOZ dla celów systemu EMCS, naczelnik urzędu celnego przed rejestracją ustala aktualne saldo tego zabezpieczenia i porównuje je z kwotą określoną przez podmiot we *Wniosku o rejestrację danych na potrzeby komunikowania się z systemem*.

W systemie ZEFIR/OSOZ rejestruje się częściową kwotę zabezpieczenia generalnego, do wysokości której to zabezpieczenie będzie saldowane w systemie EMCS. Rejestracja w systemie ZEFIR/OSOZ częściowej kwoty zabezpieczenia powoduje jednoczesne zmniejszenie kwoty zabezpieczenia generalnego dostępnej do wykorzystywania poza systemem EMCS. W związku z powyższym częściowa kwota zabezpieczenia generalnego rejestrowana w systemie ZEFIR/OSOZ nie może być większa od salda zabezpieczenia generalnego ustalonego w dniu tej rejestracji.

Rejestracja częściowej kwoty zabezpieczenia generalnego w systemie ZEFIR/OSOZ powoduje jednocześnie konieczność zmniejszenia w tej samej wysokości kwoty zabezpieczenia generalnego określonej w kartach do saldowania (albo w potwierdzeniach/pokwitowaniach wydanych przed 1 marca 2009 r.), która będzie wykorzystywana i saldowana na ogólnych zasadach poza systemem EMCS.

Określenia zmniejszonej kwoty zabezpieczenia generalnego, która będzie wykorzystywana poza systemem EMCS, można dokonać poprzez:

- zastąpienie dotychczasowej karty do saldowania nową kartą do saldowania z określoną mniejszą kwotą zabezpieczenia albo
- odnotowanie w dotychczasowej karcie do saldowania obciążenia salda zabezpieczenia częściową kwotą zarejestrowaną w systemie ZEFIR/OSOZ (*zaleca się jednak, aby docelowo zastąpić dotychczasową kartę do saldowania nową kartą*).

W przypadku, gdy do zabezpieczenia generalnego zostało wydanych kilka kart do saldowania (lub będących w użyciu potwierdzeń/pokwitowań wydanych przed 1 marca 2009 r.) w systemie ZEFIR/OSOZ dokonuje się rejestracji tylko jednej częściowej kwoty tego zabezpieczenia, na którą mogą się składać salda z kilku kart do saldowania (lub potwierdzeń/pokwitowań).

Obciążenia zabezpieczenia odnotowane na kartach do saldowania przed rejestracją w systemie ZEFIR/OSOZ, w tym dotyczące przemieszczeń wyrobów akcyzowych rozpoczętych poza systemem EMCS, nie będą przepisywane do systemu OSOZ. Przemieszczenia rozpoczęte przed dniem rozpoczęcia korzystania przez podmiot z systemu EMCS powinny być zakończone poza tym systemem, w związku z

czym w systemie ZEFIR/OSOZ w „Bilansie otwarcia” będą rejestrowane wyłącznie nieobciążone kwoty zabezpieczenia generalnego.

d. zabezpieczenie podmiotu prowadzącego wiele składów podatkowych

W przypadku podmiotu prowadzącego wiele składów podatkowych, który nie skorzystał z możliwości objęcia ich jednym zabezpieczeniem generalnym lub zabezpieczeniem ryczałtowym zgodnie z § 3 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zabezpieczeń akcyzowych, zabezpieczenia złożone dla każdego składu podatkowego podlegają oddzielnej rejestracji w systemie ZEFIR/OSOZ. W ten sposób zabezpieczenie generalne (tzn. częściowa kwota tego zabezpieczenia) lub zabezpieczenie ryczałtowe każdego składu podatkowego otrzyma odrębny numer GRN, który będzie można używać wyłącznie przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych wysyłanych ze składu podatkowego, którego dotyczy to zabezpieczenie (lub do tego składu, w przypadku, o którym mowa w art. 63 ust. 4 ustawy).

W przypadku gdy podmiot prowadzi wiele składów podatkowych jest obowiązany złożyć oddzielny *Wniosek o rejestrację danych na potrzeby komunikowania się z systemem* dla każdego z nich. W sytuacji gdy dla wielu składów podatkowych zostało złożone jedno zabezpieczenie, należy dane niezbędne do rejestracji tego zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ podać tylko w jednym wniosku (w tym, który podlega rejestracji w pierwszej kolejności), wraz z informacją, iż zabezpieczenie dotyczy również innych składów podatkowych. W pozostałych wnioskach należy w polu „J” podać informację o wniosku, w którym zostały podane dane zabezpieczenia niezbędne dla jego rejestracji, albo jego numer GRN, jeżeli zabezpieczenie zostało już zarejestrowane w systemie ZEFIR/OSOZ.

Zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego udzielone podmiotowi prowadzącemu skład podatkowy dotyczy wszystkich prowadzonych przez niego składów podatkowych, w związku z czym podlega jednorazowej rejestracji w systemie ZEFIR/OSOZ i będzie używane w systemie EMCS pod jednym numerem GRN.

7.6. Potwierdzenie dokonania rejestracji zabezpieczenia w bazie systemu ZEFIR/OSOZ

W wyniku rejestracji w bazie systemu ZEFIR/OSOZ każde zabezpieczenie otrzyma nowy numer GRN oraz startowy kod dostępu, które zostaną przekazane podmiotowi w formie pisemnej (*startowy kod dostępu pozwala podmiotowi dokonać następnie rejestracji rzeczywistych kodów dostępu, które zostaną przypisane do danego zabezpieczenia w bazie systemu OSOZ i które będą używane przez niego m.in. w systemie EMCS*). Potwierdzenie rejestracji zabezpieczenia następuje przez wydanie podmiotowi „Potwierdzenia rejestracji w systemie ZEFIR”, w którym zostanie określony m. in. numer GRN zabezpieczenia w nowej strukturze dostosowanej do współdziałania z systemem EMCS oraz startowy kod dostępu.

Podmiot, który dokona rejestracji swojego zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ będzie występował w systemie EMCS zawsze w roli dysponenta tego zabezpieczenia.

Zarejestrowanie w systemie ZEFIR/OSOZ częściowej kwoty zabezpieczenia generalnego, do wysokości której to zabezpieczenie będzie saldowane w systemie EMCS, zostanie potwierdzone wydaniem

podmiotowi e-karty. W przypadku dokonania rejestracji przed 1 stycznia 2011 r. dokument e-karty wydaje się z datą 1 stycznia 2011 r. Zabezpieczenia zarejestrowane w systemie ZEFIR/OSOZ będą aktywne dla systemu EMCS od dnia 1 stycznia 2011 r.

Do jednego zabezpieczenia generalnego wydaje się tylko jedną e-kartę, nawet w przypadku gdy kwota tego zabezpieczenia generalnego jest wykazana na kilku dokumentach potwierdzających jego złożenie. Suma kwot zabezpieczenia generalnego określonych w e-karcie i w kartach do saldowania powinna być równa całej kwocie zabezpieczenia generalnego określonej w "Potwierdzeniach złożenia zabezpieczenia akcyzowego" lub „Pokwitowaniach złożenia zabezpieczenia akcyzowego”.

Uwaga: Kwoty częściowe zabezpieczenia generalnego określone w kilku kartach do saldowania (albo w kilku potwierdzeniach lub pokwitowaniach wydanych przed 1 marca 2009 r.), wydanych dla jednego zabezpieczania generalnego stanowią łącznie jedno zabezpieczenie generalne. Pojedynczych kart do saldowania nie należy w takim przypadku traktować jako oddzielnych zabezpieczeń generalnych i nie należy ich oddzielnie rejestrować w systemie ZEFIR/OSOZ.

7.7. Parametry identyfikacyjne przypisane do każdego zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ

W bazie systemu ZEFIR/OSOZ do każdego zabezpieczenia zostaną przypisane m.in.:

- numer GRN tego zabezpieczenia w nowej strukturze,
- numer identyfikacyjny TIN dysponenta tego zabezpieczenia,
- startowy kody dostępu powiązany z numerem GRN tego zabezpieczenia i numerem identyfikacyjnym TIN jego dysponenta.

7.8. Modyfikacja zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ

Zabezpieczenia zarejestrowane w systemie ZEFIR/OSOZ mogą być modyfikowane przez naczelnika urzędu celnego, który dokonał jego rejestracji, w szczególności w zakresie terminu ważności zabezpieczenia (np. przedłużenie terminu ważności zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego), kwoty zabezpieczenia ryczałtowego oraz częściowej kwoty zabezpieczenia generalnego, która jest saldowana w systemie EMCS, w zależności od woli podmiotu i aktualnego salda zabezpieczenia generalnego.

Zabezpieczenie zarejestrowane w systemie ZEFIR/OSOZ może być modyfikowane przez jego dysponenta w zakresie kodów dostępu.

III. REJESTRACJA ZGODY NA OBJĘCIE PRZEMIESZCZANYCH WYROBÓW AKCYZOWYCH ZABEZPIECZENIEM ZŁOŻONYM PRZEZ INNY PODMIOT

1. Objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego zabezpieczeniem innego podmiotu

Ustawa umożliwia użycie przez podmiot wysyłający zabezpieczenia, którego dysponentem jest inny podmiot. Możliwość taką przewidują art. 63 ust. 4 oraz art. 65 ust. 1a pkt 2 ustawy. Możliwość ta dotyczy wyłącznie zabezpieczeń akcyzowych składanych w formie gotówki, czeku potwierdzonego, gwarancji bankowej oraz gwarancji ubezpieczeniowej, jeżeli z treści gwarancji wynika, iż gwarant zobowiązał się do pokrycia ewentualnych zobowiązań podatkowych innej osoby, tzn. osoby która faktycznie użyje tego zabezpieczenia (czyli podmiotu wysyłającego).

1.1. Objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego zabezpieczeniem akcyzowym podmiotu odbierającego

Zgodnie z art. 63 ust. 4 ustawy w przypadku przemieszczania na terytorium kraju wyrobów akcyzowych między składami podatkowymi zobowiązanie podatkowe podmiotu wysyłającego może być, na jego wniosek, objęte zabezpieczeniem akcyzowym podmiotu odbierającego, za zgodą tego podmiotu odbierającego. Oznacza to, że zobowiązanie podatkowe mogące powstać w stosunku do wyrobów akcyzowych przemieszczanych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z wykorzystaniem systemu EMCS pomiędzy składami podatkowymi na terytorium kraju może być objęte zabezpieczeniem podmiotu odbierającego te wyroby, który występuje w tym przypadku jako dysponent tego zabezpieczenia.

Możliwość użycia przez podmiot wysyłający zabezpieczenia podmiotu odbierającego dotyczy wyłącznie zabezpieczeń generalnych i ryczałtowych 30% (tzn. zabezpieczeń których znak 9 w numerze GRN jest oznaczony literą „G” lub „Y”) oraz zabezpieczeń, które mogą być użyte również przez osobę inną niż ich dysponent (tzn. których znak 10 w numerze GRN został oznaczony literą „T”, zgodnie z regułami określonymi w pkt II.6.1).

Możliwość użycia przez podmiot wysyłający zabezpieczenia podmiotu odbierającego dotyczy wyłącznie przemieszczeń dokonywanych na terytorium kraju pomiędzy podmiotami prowadzącymi skład podatkowy.

1.2. Objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego zabezpieczeniem generalnym przewoźnika lub spedytora

Zgodnie z art. 63 ust. 3 pkt 1 ustawy w przypadku przemieszczania przez przewoźnika lub spedytora wyrobów akcyzowych

Zgodnie z art. 65 ust. 1a pkt 2 ustawy przewoźnik lub spedytor, który zamierza prowadzić działalność usługową polegającą na przemieszczaniu (transporcie) wyrobów akcyzowych wysyłanych przez

podmioty prowadzące skład podatkowy lub zarejestrowanych wysyłających z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy, może złożyć zabezpieczenie generalne dla zagwarantowania pokrycia zobowiązań podatkowych mogących powstać w stosunku do tych wyrobów. Objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego zabezpieczeniem przewoźnika lub spedytora skutkuje ich solidarną odpowiedzialnością za jego wykonanie, w związku z czym zgoda przewoźnika lub spedytora na objęcie wysyłanych wyrobów akcyzowych tym zabezpieczeniem musi być potwierdzona na piśmie oraz odnotowana w systemie.

Zabezpieczenie złożone przez przewoźnika lub spedytora, którym będą obejmowane wyroby akcyzowe przemieszczane z wykorzystaniem systemu EMCS podlega rejestracji w systemie ZEFIR/OSOZ na ogólnych zasadach, na pisemny wniosek przewoźnika lub spedytora. Potwierdzeniem rejestracji zabezpieczenia w systemie ZEFIR/OSOZ powinno *Potwierdzenie rejestracji w systemie ZEFIR* oraz e-karta, wydane przewoźnikowi lub spedytorowi. Zabezpieczenie przewoźnika lub spedytora zarejestrowane w systemie ZEFIR/OSOZ będzie posiadało zawsze oznaczenie literowe „GT” w 9 i 10 znaku numeru GRN.

Przewoźnik lub spedytor, który złożył zabezpieczenie generalne występuje w systemie EMCS zawsze jako dysponent zabezpieczenia, a w systemie ZEFIR/OSOZ – jako kontrahent zobowiązany.

Możliwość użycia zabezpieczenia przewoźnika lub spedytora przez podmiot wysyłający, którym może być podmiot prowadzący skład podatkowy i zarejestrowany wysyłający, dotyczy dowolnych przemieszczeń wyrobów akcyzowych dokonywanych z wykorzystaniem systemu EMCS, jeżeli przemieszczeniem (transportem) tych wyrobów zajmuje się ten przewoźnik lub spedytor.

1.3. Rejestracja zgody na objęcie przemieszczanych wyrobów akcyzowych zabezpieczeniem złożonym przez podmiot odbierający, przewoźnika lub spedytora

Objęcie przemieszczanych wyrobów akcyzowych zabezpieczeniem podmiotu odbierającego, przewoźnika lub spedytora wymaga udzielenia na to pisemnej zgody przez ten podmiot. Pismo zawierające oświadczenie podmiotu odbierającego, przewoźnika lub spedytora o wyrażeniu zgody na objęcie jego zabezpieczeniem zobowiązań podatkowych podmiotu wysyłającego składa się właściwemu naczelnikowi urzędu celnego.

W ww. piśmie należy m.in. określić dane podmiotu, któremu podmiot odbierający, przewoźnik lub spedytor udzielił zgody na użycie zabezpieczenia oraz nr GRN tego zabezpieczenia.

Naczelnik urzędu celnego odnotowuje w bazie systemu SEED udzielenie zgody na użycie zabezpieczenia, przypisując odpowiednio numer GRN tego zabezpieczenia do numeru akcyzowego składu podatkowego lub składów podatkowych, lub do numeru akcyzowego zarejestrowanego wysyłającego, których dotyczy ta zgoda.

Zabezpieczenie, którego dysponentem jest podmiot prowadzący skład podatkowy: generalne (z oznaczeniem „GT” w numerze GRN) lub ryczałtowe 30% (z oznaczeniem „YT” w numerze GRN),

może być przypisane w bazie systemu SEED wyłącznie do numeru akcyzowego składu podatkowego lub numerów akcyzowych składów podatkowych.

Zabezpieczenie generalne, którego dysponentem jest przewoźnik lub spedytor (z oznaczeniem „GT” w numerze GRN), może być przypisane w bazie systemu SEED do numeru akcyzowego zarejestrowanego wysyłającego oraz do numeru akcyzowego składu podatkowego (lub numerów akcyzowych składów podatkowych).

Rejestracja w systemie SEED zgody na użycie zabezpieczenia innego podmiotu może przebiegać niezależnie od procedury nadania numeru GRN w systemie ZEFIR/OSOZ oraz w bazie PDR, z czym może się wiązać konieczność późniejszego „dorejestrowania” w systemie SEED numeru GRN zabezpieczenia udostępnionego przez jego dysponenta do wykorzystania przez inny podmiot.

Naczelnik urzędu celnego odnotowuje w bazie SEED cofnięcie zgody na użycie zabezpieczenia przez inny podmiot na podstawie pisemnego zawiadomienia zawierającego oświadczenie dysponenta zabezpieczenia (podmiotu prowadzącego skład podatkowy, przewoźnika lub spedytora) o cofnięciu tej zgody.

Uwaga: Dysponent zabezpieczenia, którego zgoda na objęcie (obejmowanie) jego zabezpieczeniem zobowiązań podatkowych innego podmiotu wysyłającego wyroby akcyzowe z wykorzystaniem systemu EMCS została zarejestrowana w bazie systemu SEED, powinien przekazać temu podmiotowi wysyłającemu kod dostępu (lub kody dostępu) do tego zabezpieczenia zarejestrowane w bazie systemu OSOZ. Ilość przekazanych kodów dostępu, sposób ich przekazania, zasady bezpieczeństwa ich przechowywania, warunki ich używania przez podmiot wysyłający, itp. zainteresowane podmioty uzgadniają we własnym zakresie. Kwestie te nie są nadzorowane przez systemy informatyczne obsługujące zabezpieczenia i odpowiedzialność z tytułu ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie spada na ww. podmioty.

IV. ZŁOŻENIE ZABEZPIECZENIA PRZEZ OSOBĘ TRZECIĄ ZAMIAST PODMIOTU ZOBOWIĄZANEGO

Każdy podmiot prowadzący skład podatkowy oraz zarejestrowany wysyłający jest obowiązany do złożenia zabezpieczenia akcyzowego, zgodnie z art. 48 ust. 1 pkt 5 ustawy.

Podmiot prowadzący skład podatkowy, który uzyskał zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia, zamierzający wyprowadzić wyroby akcyzowe ze składu podatkowego z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy (inne niż ropopochodne wyroby akcyzowe przemieszczane rurociągiem między składami podatkowymi na terytorium kraju) jest również obowiązany do złożenia zabezpieczenia akcyzowego, dla zabezpieczenia tego przemieszczenia.

Artykuł 63 ust. 3 ustawy przewiduje możliwość złożenia zabezpieczenia akcyzowego przez inną osobę „zamiast” ww. podmiotów obowiązanych do jego złożenia lub łącznie z nim. Może to być zabezpieczenie generalne albo zabezpieczenie ryczałtowe, jeżeli podmiot obowiązany do złożenia zabezpieczenia uzyskał zgodę naczelnika urzędu celnego.

Ponieważ art. 65 ust. 1a pkt 2 ustawy nie zobowiązuje do złożenia zabezpieczenia przewoźnika i spedytora, ale stwarza im tylko taką możliwość, podmioty te nie są podmiotami obowiązanyymi do złożenia zabezpieczenia w rozumieniu art. 63 ust. 3 ustawy i nie mogą korzystać z możliwości złożenia zabezpieczenia „zamiast nich” przez inną osobę.

Złożenie zabezpieczenia zamiast osoby obowiązanej do jego złożenia następuje w momencie, w którym zgodnie z ustawą podmiot obowiązany powinien je złożyć, czyli:

- w chwili ubiegania się przez podmiot o zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego lub na prowadzenie działalności jako zarejestrowany wysyłający,
- w momencie składania nowego lub dodatkowego zabezpieczenia w przypadkach określonych w art. 72 ustawy.

W przypadku złożenia zabezpieczenia zamiast podmiotu obowiązanego, w *Potwierdzeniu złożenia zabezpieczenia akcyzowego* lub *Pokwitowaniu złożenia zabezpieczenia akcyzowego* w polu 3 powinien być wpisany podmiot obowiązany do złożenia zabezpieczenia, a w polu 5 – podmiot składający zabezpieczenie zamiast podmiotu zobowiązanego.

Dysponentem zabezpieczenia złożonego zgodnie z art. 64 ust. 3 ustawy zamiast podmiotu zobowiązanego do jego złożenia lub łącznie z nim jest w systemie EMCS zawsze podmiot wpisany w polu 3 potwierdzenia lub pokwitowania.

W związku z powyższym dane podmiotu składającego zabezpieczenie zamiast podmiotu zobowiązanego są nieistotne dla obsługi zabezpieczeń w systemie EMCS.

Uwaga: Nie należy mylić czynności złożenia zabezpieczenia akcyzowego „zamiast” podmiotu do tego obowiązanego, określonej w art. 63 ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym, z objęciem zobowiązania podatkowego jednego podmiotu zabezpieczeniem akcyzowym innego podmiotu, zgodnie z art. 63 ust. 4 lub art. 65 ust. 1a pkt 2 tej ustawy.

V. UŻYCI ZABEZPIECZENIA

1. Rodzaje przemieszczeń wyrobów akcyzowych

Dla celów obsługi zabezpieczeń w systemie EMCS poszczególne rodzaje przemieszczeń wyrobów akcyzowych zostały oznaczone następującymi kodami literowymi:

- a) kod „A” – przemieszczenie alkoholu etylowego objętego pozycją CN 2207, który jest:
- wyprodukowany w gorzelnii rolniczej z surowców rolniczych jako nieoczyszczony alkohol etylowy oraz wyprowadzany ze składu podatkowego producenta i przemieszczany do składu podatkowego na terytorium kraju w celu dalszego przetworzenia przez jego odbiorcę,
 - alkoholem etylowym odwodnionym skażonym benzyną wyprodukowanym z surowców rolniczych oraz jest wyprowadzany ze składu podatkowego przez podmiot, który dokonał jego odwodnienia, i

21

SYSTEM PRZEMIESZCZANIA ORAZ NADZORU
WYROBÓW AKCYZOWYCH

przemieszczany do innego składu podatkowego na terytorium kraju w celu dalszego przetworzenia przez jego odbiorcę jako biopaliwo lub paliwo ciekłe,

b) kod „R” – przemieszczanie rurociągiem ropopochodnych wyrobów akcyzowych pomiędzy składami podatkowymi,

c) kod „K” – przemieszczanie wyrobów akcyzowych na terytorium kraju inne niż przemieszczenia oznaczone kodami „A” i „R”,

d) kod „U” – przemieszczanie wyrobów akcyzowych, w których miejsce przeznaczenia (odbiorca) znajduje się na terytorium innego państwa członkowskiego UE, inne niż wyżej wymienione.

W przypadku, gdy nie można określić miejsca przeznaczenia przemieszczanych wyrobów akcyzowych należy takie przemieszczenie oznaczyć kodem „U”.

Wyżej wymienione kody służą do określenia rodzaju przemieszczenia w systemie EMCS, w celu weryfikacji czy zabezpieczenie, którego numer GRN został wpisany do systemu przez podmiot wysyłający, może być w danym przypadku użyte.

2. Podmioty uprawnione do użycia zabezpieczenia zarejestrowanego w bazie systemu OSOZ

Podmiotem, który rozpoczyna użycie zabezpieczenia jest zawsze podmiot wysyłający. Podmiot wysyłający może użyć zabezpieczenia:

- którego jest dysponentem,
- w określonych przypadkach może również użyć zabezpieczenia, którego dysponentem jest podmiot odbierający, przewoźnik lub spedytor, za ich zgodą zarejestrowaną w systemie SEED.

Podmioty, które mogą być uprawnione do użycia zabezpieczenia zarejestrowanego w systemie ZEFIR/OSOZ przedstawia tabela 2.

Tabela 2.

Rodzaj podmiotu, który złożył zabezpieczenie lub uzyskał zwolnienie (dysponent zabezpieczenia)	Rodzaj zabezpieczenia	Podmiot wysyłający, który może być uprawniony do użycia zabezpieczenia		
		Dysponent zabezpieczenia	Podmiot prowadzący skład podatkowy, inny niż dysponent zabezpieczenia	Zarejestrowany wysyłający
Podmiot prowadzący skład podatkowy	zwolnienie (Z)	X		
	generalne (G)	X	X	
	ryczałtowe (Y)	X	X	
	ryczałtowe (X)	X		

Zarejestrowany wysyłający	generalne (G)	X		
	ryczałtowe (Y)	X		
Przewoźnik i spedytor	generalne (G)		X	X

• Zabezpieczenie GD

Zabezpieczenie generalne złożone przez podmiot prowadzący skład podatkowy lub zarejestrowanego wysyłającego, oznaczone literami GD w numerze GRN, może być użyte wyłącznie przez podmiot wysyłający, który jest dysponentem tego zabezpieczenia, do zabezpieczenia pokrycia jego zobowiązań podatkowych.

• Zabezpieczenie GT podmiotu prowadzącego skład podatkowy

Zabezpieczenie generalne złożone przez podmiot prowadzący skład podatkowy, oznaczone literami GT w numerze GRN, może być użyte przez:

- dysponenta tego zabezpieczenia działającego jako podmiot wysyłający, do zabezpieczenia pokrycia jego zobowiązań podatkowych oraz
- skład podatkowy wysyłający wyroby akcyzowe przemieszczane na terytorium kraju do składu podatkowego prowadzonego przez dysponenta tego zabezpieczenia, za zgodą dysponenta tego zabezpieczenia.

• Zabezpieczenie GT przewoźnika lub spedytora

Zabezpieczenie generalne złożone przez przewoźnika lub spedytora, oznaczone literami GT w numerze GRN, może być użyte za zgodą tego przewoźnika lub spedytora przez zarejestrowanego wysyłającego lub skład podatkowy, którzy wysyłają z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy wyroby akcyzowe przemieszczane (transportowane) przez dysponenta tego zabezpieczenia (tzn. tego przewoźnika lub spedytora).

• Zabezpieczenie YD podmiotu prowadzącego skład podatkowy i zarejestrowanego wysyłającego

Zabezpieczenie ryczałtowe 30 % złożone przez podmiot prowadzący skład podatkowy lub zarejestrowanego wysyłającego, oznaczone literami YD w numerze GRN, może być użyte wyłącznie przez podmiot wysyłający, który jest dysponentem tego zabezpieczenia, do zabezpieczenia pokrycia jego zobowiązań podatkowych.

• Zabezpieczenie YT podmiotu prowadzącego skład podatkowy

Zabezpieczenie ryczałtowe 30 % złożone przez podmiot prowadzący skład podatkowy, oznaczone literami YT w numerze GRN, może być użyte przez:

- dysponenta tego zabezpieczenia działającego jako podmiot wysyłający, do zabezpieczenia pokrycia jego zobowiązań podatkowych oraz
- skład podatkowy wysyłający wyroby akcyzowe przemieszczane na terytorium kraju do składu podatkowego prowadzonego przez dysponenta tego zabezpieczenia, za zgodą dysponenta tego zabezpieczenia.

• Zabezpieczenie XD podmiotu prowadzącego skład podatkowy

Zabezpieczenie ryczałtowe 15 % złożone przez podmiot prowadzący skład podatkowy, oznaczone literami XD w numerze GRN, może być użyte wyłącznie przez ten podmiot, który jest dysponentem tego zabezpieczenia, działający jako podmiot wysyłający, do zabezpieczenia pokrycia jego zobowiązań podatkowych.

• Zabezpieczenie ZD podmiotu prowadzącego skład podatkowy

Zwolnienie z zabezpieczenia, oznaczone literami ZD w numerze GRN, może być użyte wyłącznie przez podmiot prowadzący skład podatkowy, który je uzyskał i jest jego dysponentem.

3. Użycie zabezpieczenia w systemie EMCS

W trakcie generowania w systemie EMCS „projektu e-AD” podmiot wysyłający (*podmiot dokonujący przemieszczenia (wysyłki) wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy*) do systemu EMCS wprowadza się obligatoryjnie m.in. następujące dane:

- 1) numer GRN zabezpieczenia, które ma zostać użyte,

Uwaga: W każdym e-AD może być użyty tylko jeden numer GRN

- 2) numer identyfikacyjny TIN podmiotu wysyłającego (*podmiotu generującego dokument e-AD*),
- 3) numer identyfikacyjny TIN dysponenta zabezpieczenia, które ma zostać użyte,
- 4) kod dostępu do zabezpieczenia zarejestrowany przez dysponenta zabezpieczenia w bazie systemu OSOZ, przypisany do numeru GRN zabezpieczenia, które ma zostać użyte,
- 5) kod przemieszczenia, zgodnie z opisem w pkt V.1,
- 6) kod wysyłanych wyrobów akcyzowych stosowany w systemie EMCS

Uwaga: Podmiot wysyłający jest obowiązany do zaklasyfikowania wysyłanych wyrobów akcyzowych do właściwej grupy wyrobów określonej kodami, o których mowa w załączniku II poz. 11 rozporządzenia Komisji (WE) NR 684/2009 z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/118/WE w odniesieniu do skomputeryzowanych procedur przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, tzn.: T200, T300, T400, T500, B000, W200, I000, S200, S300, S400, S500,

E200, E300, E410, E420, E430, E440, E450, E460, E470, E480, E490, E500, E600, E700, E800, E910, E920 albo do właściwej grupy wyrobów, które są przemieszczane z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy wykorzystaniem systemu EMCS wyłącznie na terytorium kraju (które w przypadku dostawy wewnątrzwspólnotowej są przemieszczane na podstawie dokumentów handlowych) oznaczonej kodem:

O100 – „ Oleje smarowe, pozostałe oleje o kodach CN od 2710 19 71 do 2710 19 99, z wyłączeniem wyrobów o kodzie CN 2710 19 85 (oleje białe, parafina ciekła) oraz smarów plastycznych zaliczanych do kodu CN 2710 19 99 - wyłącznie jeżeli są przemieszczane na terytorium kraju.”

N100 – „Pozostałe paliwa silnikowe” (nieokreślone we wcześniejszych kodach)

N200 lub N300 – „Pozostałe paliwa opałowe” (nieokreślone we wcześniejszych kodach, N200 - inne niż gazowe, N300 – gazowe.

7) ilość wysyłanych wyrobów akcyzowych wyrażoną we właściwych jednostkach miary,

8) inne dane, których wpisanie jest wymagane przez system EMCS (kod CN, dane mające wpływ na wysokość stawki podatkowej lub sposobu obliczenia zobowiązania podatkowego, np. stopień Plato, gęstość, itp.).

System EMCS posiada wbudowany generator, który na podstawie prawidłowo wprowadzonych danych oblicza kwotę mogącego powstać zobowiązania podatkowego, którą zostanie obciążone zabezpieczenie generalne, lub w której wysokości zostanie odnotowane użycie zabezpieczenia ryczałtowego w systemie OSOZ. Sposób i zakres danych wpisywanych do generatora został opisany w zakładce „Pomoc” w systemie EMCS.

4. Niektóre reguły użycia zabezpieczenia w systemie EMCS

Wpisując dane do systemu EMCS należy przestrzegać m.in. następujących reguł:

- 1) jeżeli znak 9 w numerze GRN jest określony kodem „Z”, to kod przemieszczenia, o którym mowa w pkt V.1, może być określony wyłącznie jako „R”, a podmiot prowadzący skład podatkowy wysyłający wyroby oraz skład podatkowy odbierający te wyroby powinien być ten sam,
- 2) jeżeli znak 9 w numerze GRN jest określony kodem „X”, to kod przemieszczenia, o którym mowa w pkt V.1, może być określony wyłącznie jako „A” lub „R”,
- 3) jeżeli znak 10 w numerze GRN jest określony kodem „D”, to podmiotem wysyłającym może być wyłącznie dysponent zabezpieczenia, tzn. numer identyfikacyjny TIN dysponenta i numer identyfikacyjny TIN podmiotu wysyłającego wpisane do systemu EMCS muszą być identyczne,
- 4) numer identyfikacyjny TIN dysponenta i numer identyfikacyjny TIN podmiotu wysyłającego mogą się różnić wyłącznie wtedy, gdy znak 10 w GRN jest określony kodem „T”,
- 5) w przypadku eksportu i importu kod przemieszczenia może być określony wyłącznie jako „G” lub „Y”,

- 6) kody przemieszczenia „A” i „R” mogą być użyte wyłącznie w przypadku przemieszczania wyrobów akcyzowych między składami podatkowymi,
- 7) kod przemieszczenia „A” może być użyty wyłącznie w przypadku przemieszczania wyrobów akcyzowych do składu podatkowego umiejscowionego się na terytorium kraju,
- 8) w przypadku przemieszczenia oznaczonego kodem „K” w celu eksportu urząd celny nadzorujący faktyczne wyprowadzenie wyrobów poza terytorium UE powinien się znajdować na terytorium kraju,
- 9) w przypadku przemieszczenia oznaczonego kodem „K”, podmiot odbierający powinien się znajdować na terytorium kraju,
- 10) w przypadku importu nie może być użyte zabezpieczenie oznaczone w numerze GRN jako „YT”,
- 11) w przypadku importu zabezpieczenie oznaczone w numerze GRN jako „GT” może być użyte wyłącznie w przypadku, gdy jego „Dysponentem” jest przewoźnik lub spedytor,

5. Walidacja danych zabezpieczenia w systemach informatycznych

Po wprowadzeniu do systemu EMCS projektu e-AD następuje walidacja danych dotyczących zabezpieczenia polegających m.in. na sprawdzeniu we współdziałaniu z systemem SEED i systemem OSOZ, czy zabezpieczenie o numerze GRN wpisanym do projektu e-AD:

- jest ważne,
- może być użyte przez podmiot wysyłający, którego numer identyfikacyjny TIN został wpisany do tego projektu,
- może być użyte do danego rodzaju przemieszczenia,
- czy kwota mogącego powstać zobowiązania podatkowego nie przekracza salda zabezpieczenia generalnego, którego numer GRN został wpisany do tego projektu,
- czy 30% lub 15% kwoty mogącego powstać zobowiązania podatkowego nie przekracza kwoty zabezpieczenia ryczałtowego, którego numer GRN został wpisany do tego projektu.

W pierwszej kolejności następuje podstawowa walidacja danych przez system EMCS oraz obliczenie przez ten system kwoty mogącego powstać zobowiązania podatkowego.

• Walidacja danych dotyczących zabezpieczenia w systemie SEED

W przypadku gdy podstawowa walidacja danych przez system EMCS zakończy się pomyślnie oraz gdy numer identyfikacyjny TIN dysponenta i numer identyfikacyjny TIN podmiotu wysyłającego są różne, system EMCS wysyła komunikat do systemu SEED celem sprawdzenia, czy w bazie tego systemu do numeru akcyzowego podmiotu wysyłającego został przypisany numer GRN zabezpieczenia, który został wpisany do projektu e-AD i czy data użycia zabezpieczenia mieści się w terminie ważności upoważnienia zapisanego w bazie SEED.

• Walidacja danych dotyczących zabezpieczenia w systemie OSOZ

Jeżeli z systemu SEED zostanie wysłany komunikat, że podmiot wysyłający posiada ważne uprawnienie do użycia zabezpieczenia, system EMCS wysyła komunikat do systemu OSOZ celem dalszej walidacji danych w tym systemie i odnotowania obciążenia zabezpieczenia generalnego, użycia zabezpieczenia ryczałtowego lub użycia zwolnienia z zabezpieczenia.

System OSOZ dokonuje m.in. następujących walidacji:

- czy w bazie systemu OSOZ istnieje zabezpieczenie o numerze GRN wpisanym do projektu e-AD,
- czy data przemieszczenia wpisana do projektu e-AD mieści się w okresie ważności zabezpieczenia,
- czy numer identyfikacyjny TIN dysponenta zabezpieczenia wpisany do projektu e-AD jest taki sam jak numer identyfikacyjny TIN dysponenta zabezpieczenia przypisany w bazie systemu OSOZ do numeru GRN zabezpieczenia wpisanego do tego projektu,
- czy kod dostępu wpisany do projektu e-AD jest jednym z kodów dostępu przypisanych do numeru GRN zabezpieczenia wpisanego do tego projektu,
- czy kwota zobowiązania podatkowego obliczona przez system EMCS na podstawie danych wpisanych do projektu e-AD nie przekracza aktualnego salda zabezpieczenia generalnego, którego numer GRN został wpisany do tego projektu,
- czy odpowiednio 30% lub 15% kwoty zobowiązania podatkowego obliczonej przez system EMCS jest równa lub mniejsza od kwoty zabezpieczenia ryczałtowego Y albo X (odpowiednio),
- czy terytorium, na którym znajduje się miejsce przeznaczenia (odbioru) przemieszczanych wyrobów, wskazane w projekcie e-AD, jest zgodne z terytorium obowiązywania zabezpieczenia zapisane w bazie systemu OSOZ (terytorium kraju lub terytorium Unii Europejskiej).

W przypadku zabezpieczenia ryczałtowego lub zwolnienia z zabezpieczenia dokonuje się równocześnie w systemie ZEFIR sprawdzenia czy dysponent zabezpieczenia lub podmiot wysyłający nie są podmiotami posiadającymi zaległości z tytułu cła i podatków.

• Odnotowanie użycia zabezpieczenia w bazie systemu OSOZ

Jeżeli walidacja danych przebiegnie pomyślnie, w systemie OSOZ zostanie odnotowane obciążenie zabezpieczenia generalnego kwotą zobowiązania podatkowego, użycie zabezpieczenia ryczałtowego lub użycie zwolnienia z zabezpieczenia w określonej wysokości. W przeciwnym przypadku system EMCS zostanie powiadomiony, iż zabezpieczenie, którego numer GRN został wpisany do projektu e-AD, nie może być użyte.

VI. ZMIANA MIEJSCA PRZEZNACZENIA W TRAKCIE UŻYCIA ZABEZPIECZENIA

Zmiana miejsca przeznaczenia wyrobów akcyzowych w systemie EMCS w trakcie użycia zabezpieczenia jest możliwa przy zachowaniu następujących reguł:

- zmiana miejsca przeznaczenia (odbioru) wyrobów akcyzowych znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego (innego niż Polska) na miejsce przeznaczenia znajdujące się na terytorium innego państwa członkowskiego lub na miejsce przeznaczenia znajdujące się na terytorium kraju może być dokonana bez ograniczeń,
- zmiana miejsca przeznaczenia (odbioru) wyrobów akcyzowych znajdującego się na terytorium kraju na inne miejsce przeznaczenia znajdujące się na terytorium kraju może być dokonana przy zachowaniu następujących reguł:
 - jeżeli zostało użyte zabezpieczenie oznaczenie w numerze GRN literami „GD” (zabezpieczenie generalne) lub „YD” (zabezpieczenie ryczałtowe 30 %) zmiana miejsca przeznaczenia na terytorium może być dokonana, jeżeli zostanie zachowana zgodność z kodem przemieszczenia, o którym mowa w pkt V.1,
 - jeżeli zostało użyte zabezpieczenie oznaczenie w numerze GRN literami „GT” (zabezpieczenie generalne) lub „YT” (zabezpieczenie ryczałtowe 30 %), którego dysponentem jest podmiot prowadzący skład podatkowy odbierający wyroby akcyzowe, zmiana miejsca przeznaczenia może być dokonana w przypadku, gdy nowe miejsce przeznaczenia jest składem podatkowym objętym tym zabezpieczeniem,
 - jeżeli zostało użyte zabezpieczenie oznaczenie w numerze GRN literami „GT” (zabezpieczenie generalne), którego dysponentem jest przewoźnik lub spedytor, zmiana miejsca przeznaczenia może być dokonana w przypadku, gdy przemieszczenia (transportu) do nowego miejsca przeznaczenia dokonuje ten przewoźnik lub spedytor,
 - jeżeli zostało użyte zabezpieczenie oznaczenie w numerze GRN literą „X” (zabezpieczenie ryczałtowe 15%) zmiana miejsca przeznaczenia może być dokonana tylko w przypadku, gdy nowe miejsce przeznaczenia jest składem podatkowym (*właściwym do odbioru wyrobów akcyzowych, zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia przypadków, w których stosuje się niższy poziom zabezpieczenia akcyzowego, przypadków i warunków, w których obciążenie zabezpieczenia generalnego lub zwolnienie go z tego obciążenia odnotowuje podmiot obowiązany do jego złożenia, oraz przypadków, w których nie odnotowuje się obciążenia zabezpieczenia generalnego - Dz. U. Nr 157, poz. 1059*),
 - jeżeli zostało użyte zabezpieczenie oznaczenie w numerze GRN literą „Z” (zwolnienie z zabezpieczenia) zmiana miejsca przeznaczenia może nastąpić tylko w przypadku, gdy nowe miejsce przeznaczenia jest składem podatkowym, prowadzonym przez podmiot wysyłający (dysponenta zabezpieczenia),

- nie jest możliwa zmiana miejsca przeznaczenia (odbioru) wyrobów akcyzowych znajdującego się na terytorium kraju na miejsce przeznaczenia znajdujące się na terytorium innego państwa członkowskiego.

VII. CZĘŚCIOWE LUB CAŁKOWITE ZAKOŃCZENIE UŻYCIA ZABEZPIECZENIA

1. Automatyczne odnotowanie zwolnienia zabezpieczenia generalnego (G) przez system EMCS po zakończeniu przemieszczenia wyrobów akcyzowych

Po zarejestrowaniu w systemie EMCS raportu potwierdzającego dostarczenie do miejsca przeznaczenia wszystkich lub części przemieszczanych wyrobów akcyzowych system EMCS wysyła do systemu OSOZ komunikat z żądaniem odnotowania zwolnienia zabezpieczenia:

- w kwocie, w jakiej zostało obciążone w momencie wysyłki wyrobów – w przypadku potwierdzenia dostarczenia do miejsca przeznaczenia wszystkich wyrobów akcyzowych,
- w kwocie równej różnicy między kwotą, w jakiej zabezpieczenie zostało obciążone w momencie wysyłki wyrobów, a wysokością zobowiązania podatkowego mogącego powstać w stosunku do wyrobów, których dostarczenie do miejsca przeznaczenia nie zostało potwierdzone – w przypadku potwierdzenia dostarczenia do miejsca przeznaczenia tylko części przemieszczanych wyrobów akcyzowych (kwotę tę oblicza generator, o którym mowa w pkt V.3).

System OSOZ wyszukuje w swojej bazie numer GRN wskazany w komunikacie oraz przypisany do niego numer ARC przemieszczenia, a następnie odnotowuje w bazie informację o zwolnieniu zabezpieczenia z obciążenia w całości lub określonej wysokości oraz uaktualnia jego saldo, a także tzw. wskaźnik użyć (liczbę aktualnie zarejestrowanych i niezwolnionych w całości obciążeń).

2. Automatyczne odnotowanie zakończenia użycia zabezpieczenia ryczałtowego (Y i X) lub zwolnienia z zabezpieczenia (Z) przez system EMCS

Automatycznie odnotowanie w systemie OSOZ zakończenia użycia zabezpieczenia ryczałtowego (Y i X) oraz zwolnienia z zabezpieczenia (Z) następuje tylko po zarejestrowaniu w systemie EMCS raportu potwierdzającego dostarczenie do miejsca przeznaczenia wszystkich przemieszczanych wyrobów akcyzowych.

Po odnotowaniu w systemie EMCS raportu potwierdzającego dostarczenie wszystkich przemieszczanych wyrobów akcyzowych do miejsca przeznaczenia system EMCS wysyła do systemu OSOZ komunikat z żądaniem odnotowania całkowitego zakończenia użycia zabezpieczenia.

System OSOZ wyszukuje w swojej bazie numer GRN wskazany w komunikacie oraz przypisany do niego numer ARC przemieszczenia, a następnie odnotowuje w bazie informację o całkowitym zakończeniu użycia zabezpieczenia oraz uaktualnia tzw. wskaźnik użyć (liczbę aktualnie zarejestrowanych i niezwolnionych w całości obciążeń).

3. Odnotowanie zwolnienia zabezpieczenia generalnego (G) przez naczelnika urzędu celnego

W przypadku, gdy:

- w systemie EMCS nie został zarejestrowany żaden raport potwierdzający odbiór w miejscu przeznaczenia przemieszczanych wyrobów akcyzowych albo
- zostały zarejestrowane raporty potwierdzające odbiór w miejscu przeznaczenia tylko części przemieszczanych wyrobów akcyzowych,

zwolnienie zabezpieczenia generalnego odnoszące się do nieodebranych wyrobów akcyzowych odnotowuje w systemie EMCS, na podstawie właściwych dokumentów potwierdzających dostarczenie wszystkich lub części wyrobów akcyzowych do miejsca przeznaczenia lub uregulowanie ich statusu w inny sposób i po ewentualnym przeprowadzeniu właściwego postępowania (np. po zapłacie zobowiązania podatkowego dotyczącego tych wyrobów akcyzowych, rozliczenie ubytków wyrobów akcyzowych, itp.), właściwy naczelnik urzędu celnego.

Odnotowanie zwolnienia zabezpieczenia w systemie OSOZ następuje zgodnie z opisem w pkt 1.

4. Odnotowanie zakończenia użycia zabezpieczenia ryczałtowego (Y i X) lub zwolnienia z zabezpieczenia (Z) przez naczelnika urzędu celnego

W przypadku, gdy:

- w systemie EMCS nie został zarejestrowany żaden raport potwierdzający odbiór w miejscu przeznaczenia przemieszczanych wyrobów akcyzowych albo
- zostały zarejestrowane raporty potwierdzające odbiór w miejscu przeznaczenia tylko części przemieszczanych wyrobów akcyzowych,

zakończenie użycia zabezpieczenia ryczałtowego (Y i X) lub zwolnienia z zabezpieczenia (Z) odnoszące się do nieodebranych wyrobów akcyzowych odnotowuje w systemie EMCS, na podstawie właściwych dokumentów potwierdzających dostarczenie wszystkich lub części wyrobów akcyzowych do miejsca przeznaczenia lub uregulowanie ich statusu w inny sposób i po ewentualnym przeprowadzeniu właściwego postępowania (np. po zapłacie zobowiązania podatkowego dotyczącego tych wyrobów akcyzowych, rozliczenie ubytków wyrobów akcyzowych, itp.), właściwy naczelnik urzędu celnego.

Odnotowanie zakończenia użycia zabezpieczenia ryczałtowego (Y i X) lub zwolnienia z zabezpieczenia (Z) w systemie OSOZ następuje zgodnie z opisem w pkt 2.

VIII. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU AWARII SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

1. Wysyłka wyrobów akcyzowych w czasie awarii systemów informatycznych

Awaria systemu EMCS lub systemów współdziałających (np. SEED, OSOZ) może być powodem braku możliwości wygenerowania dokumentu e-AD i rozpoczęcia przemieszczenia wyrobów z wykorzystaniem systemu EMCS. W takich przypadkach może zachodzić konieczność dokonania przez podmiot wysyłki wyrobów przed usunięciem awarii.

Ustawa przewiduje w takim przypadku, zgodnie z art. 41a. ust. 3 pkt 2 i ust. 5, możliwość rozpoczęcia przemieszczania wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy po sporządzeniu przez podmiot wysyłający dokumentu zastępującego e-AD oraz przekazaniu kopii tego dokumentu właściwemu naczelnikowi urzędu celnego.

Podmiot wysyłający powinien w takim przypadku przed rozpoczęciem przemieszczania wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy:

- przekazać właściwemu naczelnikowi urzędu celnego wraz z kopią dokumentu zastępującego e-AD, kopię dokumentu potwierdzającego złożenie zabezpieczenia akcyzowego, którym zostanie objęte zobowiązanie podatkowe dotyczące przemieszczanych wyrobów oraz
- złożyć właściwemu naczelnikowi urzędu celnego oświadczenie w sprawie zabezpieczenia akcyzowego, którym zostanie objęte zobowiązanie podatkowe dotyczące przemieszczanych wyrobów, wskazując w nim m.in. numer GRN tego zabezpieczenia oraz informując o terminie jego ważności, a także:
- o kwocie wolnej zabezpieczenia generalnego, tzn. o wysokości salda tego zabezpieczenia części dotyczącej kwoty określonej w e-karcie zarejestrowanej w systemie OSOZ lub
- o wysokości zabezpieczenia ryczałtowego.

W sytuacji, gdy przemieszczane wyroby akcyzowe będą objęte zabezpieczeniem generalnym przewoźnika lub spedytora, o których mowa w art. 65 ust. 1a pkt 2 ustawy, podmiot wysyłający powinien złożyć właściwemu naczelnikowi urzędu celnego oświadczenie tego przewoźnika lub spedytora o wyrażeniu zgody na objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego jego zabezpieczeniem akcyzowym.

W sytuacji, gdy przemieszczane wyroby akcyzowe będą objęte zabezpieczeniem generalnym lub ryczałtowym 30% podmiotu odbierającego, o którym mowa w art. 63 ust. 4 ustawy, podmiot wysyłający powinien złożyć właściwemu naczelnikowi urzędu celnego oświadczenie tego podmiotu odbierającego o wyrażeniu zgody na objęcie zobowiązania podatkowego podmiotu wysyłającego jego zabezpieczeniem akcyzowym.

Przemieszczanie wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy odbywa się w takim przypadku z załączonym dokumentem zastępującym e-AD.

Uwaga: Dokonując wysyłki wyrobów akcyzowych w trybie awaryjnym poza systemem EMCS należy zachować wszystkie warunki stosowania tych zabezpieczeń wynikające z przepisów prawa oraz reguły stosowania zabezpieczeń akcyzowych w tym systemie opisane w niniejszym dokumencie. Nieprzestrzeganie tych warunków i reguł może prowadzić do naruszenia warunków stosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy, a w konsekwencji do powstania zobowiązania podatkowego.

Nie przestrzeganie reguł stosowania zabezpieczeń akcyzowych w systemie EMCS uniemożliwi ponadto zarejestrowanie w tym systemie przemieszczeń dokonanych w trybie awaryjnym po usunięciu awarii, co jest warunkiem aktualności i rzetelności danych dotyczących zabezpieczeń akcyzowych podmiotu zawartych w systemie OSOZ.

1.1. Informacja o saldzie zabezpieczenia generalnego i odnotowywanie jego obciążenia poza systemem EMCS

Ponieważ podmiot wysyłający jest obowiązany przed wysyłką wyrobów akcyzowych na podstawie dokumentu zastępującego e-AD do złożenia oświadczenia o wysokości salda zabezpieczenia generalnego określonego w e-karcie zarejestrowanego w systemie OSOZ, podmiot ten powinien komunikować się z tym systemem na bieżąco, tzn. przynajmniej po każdej wysyłce wyrobów z wykorzystaniem systemu EMCS, celem uzyskania informacji o aktualnej wysokości tego salda. Sposób komunikowania się z systemem OSOZ i uzyskiwania informacji o saldzie zabezpieczenia generalnego został opisany w instrukcji tego systemu dostępnej na stronach Ministerstwa Finansów.

Ponadto, w przypadku gdy wysyłka wyrobów akcyzowych następuje na podstawie dokumentu zastępującego e-AD, nie następuje automatyczne odnotowanie w systemie OSOZ obciążenia zabezpieczenia generalnego kwotą akcyzy wynikającą z ilości i rodzaju przemieszczanych wyrobów akcyzowych. W związku z czym podmiot wysyłający powinien od momentu pierwszej wysyłki wyrobów akcyzowych na podstawie dokumentu zastępującego e-AD dokonywać dalszego saldowania kwoty zabezpieczenia generalnego ustalonej w wyżej opisany sposób we własnym zakresie, do czasu usunięcia awarii systemu.

Powyższe postępowanie zapewni, że aktualna wysokość salda zabezpieczenia generalnego będzie nie mniejsza niż wysokość tego salda wskazana przez podmiot wysyłający w oświadczeniu złożonym naczelnikowi urzędu celnego przed wysyłką wyrobów, co z kolei zagwarantuje, że kwota mogących powstać zobowiązań podatkowych nie przekroczy kwoty zabezpieczenia generalnego określonej w e-karcie.

1.2. Postępowanie po usunięciu awarii systemów informatycznych

Po uzyskaniu informacji o usunięciu awarii systemów informatycznych podmiot wysyłający powinien niezwłocznie przesyłać do systemu EMCS informacje, które nie mogły być przesłane wcześniej z powodu niedostępności Systemu, tzn. podmiot wysyłający powinien wykonać (uzupełnić) wszystkie czynności, które należy wykonać dokonując wysyłki wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS. Zapewni do aktualizację danych zawartych w bazach systemów informatycznych i dalsze prawidłowe ich wykorzystywanie.

32

SYSTEM PRZEMIESZCZANIA ORAZ NADZORU
WYROBÓW AKCYZOWYCH

2. Odbiór wyrobów akcyzowych w czasie awarii systemów informatycznych

Awaria systemu EMCS może być powodem braku możliwości wygenerowania w tym systemie raportu potwierdzającego dostarczenie wyrobów akcyzowych do miejsca przeznaczenia. W takich przypadkach stosuje się, zgodnie z art. 41g ustawy, dokumenty zastępujące raport odbioru lub raport wywozu, które stanowią podstawę do formalnego zakończenia przemieszczenia wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy.

Do czasu usunięcia awarii podmiot wysyłający powinien dokonywać we własnym zakresie saldowania zabezpieczenia generalnego, o którym mowa w pkt 1.1, na podstawie dokumentów zastępujących raport odbioru lub raport wywozu. Zapewni do bieżącą aktualizację salda tego zabezpieczenia w sposób gwarantujący, że aktualna wysokość salda zabezpieczenia generalnego będzie nie mniejsza niż wysokość tego salda wskazana przez podmiot wysyłający w oświadczeniu złożonym naczelnikowi urzędu celnego przed wysyłką wyrobów.

2.1. Postępowanie po usunięciu awarii systemów informatycznych

Po uzyskaniu informacji o usunięciu awarii systemów informatycznych należy niezwłocznie przesyłać do systemu EMCS informacje, które nie mogły być przesłane wcześniej z powodu niedostępności Systemu, tzn. należy wykonać (uzupełnić) wszystkie czynności, które należy wykonać dokonując potwierdzenia odbioru lub wywozu wyrobów akcyzowych z wykorzystaniem systemu EMCS. Zapewni do aktualizację danych zawartych w bazach systemów informatycznych i dalsze prawidłowe ich wykorzystywanie.

